

9. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

Magyarország gümőkór halandósága 1897-1920

Év	Számokban	‰
1897	59860	3,7
1898	59367	3,6
1899	63032	3,8
1900	63809	3,8
1901	61484	3,6
1902	64364	3,8
1903	65724	3,8
1904	66515	3,8
1905	76545	4,4
1906	67297	3,8
1907	68125	3,8
1908	65694	3,7
1909	64807	3,6
1910	61595	3,4
1911	65528	3,6
1912	62799	3,4
1913	58627	3,1
1914	55359	2,9
1915	63275	3,4
1916	59633	3,2
1917	61044	3,3
1918	65433	3,6
1919	27694	3,4
1920	25082	3,1

Magyarország gümőkór-halandósága az összes halandóság viszonylatában 1901-1915

	1901-1905	1906-1910	1911-1915
	évek átlaga		
Magyarország	14.9	14.7	13.7
Budapest	21.1	20.6	19.3
Többi város	16.9	16.5	15.5
Vidék	14.5	14.4	13.3

Forrás: Melly József: Budapest tuberkulózishalandósága. Budapest, 1929. 93. oldal

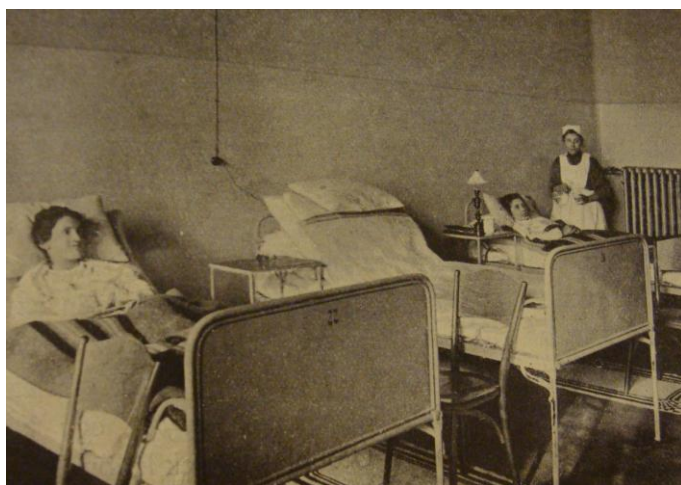
2. számú melléklet

Az Erzsébet Királyné Szanatórium ebédlőjének déli homlokzata

Az ebédlő

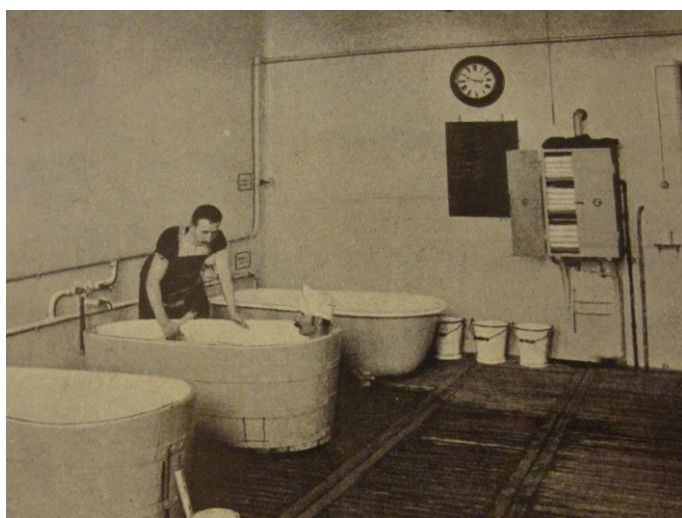
A szanatórium egyik betegszobája

Orvosi rendelő

Gőzfertőtlenítő berendezés

Vízgyógy-intézet

Képek forrása: Az Erzsébet Királyné Sanatorium: tervezte: Czigler Győző. Budapest, 1902. 31-47.o.

3. számú melléklet

*'A m. kir. belügyminiszter 191,049/1912. B.M. sz. körrendelete. A nyílt vagyis súlyos tuberkulózisban szenvedő betegek kötelező bejelentése és lakásuk fertőtlenítése.'*¹

Részlet:

„Az 1876: XIV. t. c. 80. §-a értelmében bejelentendő ragályos betegségek közé sorolom a tuberkulózist is, azzal a korlátozással, hogy a tuberkulózis bejelentése csak az alább felsorolt esetekben kötelező:

1. A bejelentés kötelező minden községben egyaránt, ha a tüdősorvadásban, gégesorvadásban vagy nyílt mirigy- és csonttuberkulózisban szenvedő egyén elhal.
2. Törvényhatósági és rendezett tanácsú városokban, járási székhelyeken és mindazon községben, amelyeknek közalkalmazási orvosuk van, a bejelentés kötelező haláleseteken kívül akkor is, ha az 1. pontban felsorolt betegek lakást változtattak, vagy a lakásból a beteg kórházba vagy egyéb gyógyintézetbe távozik.
3. A bejelentés kötelező továbbá, ha a nyílt tüdővészben, gégesorvadásban, avagy mirigy- és csonttuberkulózisban szenvedő beteg: a) másokkal együtt sűrűn lakott helyiségben társait veszélyezteti; b) intézetekben, internátusokban, szegényházakban, árvaházakban, penziókban, hotelekben stb. többekkel együtt lakik, együtt étkezik; vagy vendégfogadókban, kávéházakban, étkező helyiségekben, élelmiszereket tartó üzlethelyiségekben és hasonló rendeltetésű helyeken alkalmazva van s akár közvetve, akár közvetlenül a tuberkulózis terjesztése szempontjából környezetére nézve veszedelmes; c) ha ilyen eset iskolákban fordul elő és pedig akár a tanszemélyzet, akár a tanulók között.”

¹ Az egészségügyre vonatkozó törvények és rendeletek gyűjteménye. 1913-1926. V. kötet, Összeállította: Dr Atzél Elemér. Budapest, 1928. 8. o.

4. számú melléklet

1. A beteg légzésének vizsgálata

2. Testsúly mérés

3. A beteg beoltása

Képek forrása: Müller Vilmos: A tüdővész szérumoltásokkal való gyógyítása és az új szérumoltó intézet. In: Vasárnapi Újság. 1904. 439-440. o.